

YUKITO KISHIRO

Gunmmin herkän ohuen viivan tilalla vuorottelevat lähes fotorealismiin pyrkivät tietokoneella ja ruiskulla tehdyt kuvat ja toisaalta viimeaikaista Frank Milleriä muistuttava raju mustien ja valkoisten pintojen käyttö. Tyyli ei kaikilta osin tunnu oikein luontevalta Kishiron käsissä. Jotenkin koko sarjasta jääkin tuntuu suhteellisen nuoresta taiteilijasta, joka toisaalta pelkää tyyliinsä pysähtyvän paikoilleen, mutta toisaalta ei oikein tiedä mihin suuntaan haluaisi kehittyä.

Niille, jotka kärsivät minun laillani vieroitusoireita Gunmmin päättymisen jälkeen huomautettakoon, että Kishiro tekee edelleen irrallisia tarinoita Gallysta ja kumppaneista nimellä Gunmm Gaiden. Osa niistä tapahtuu varsinaisen Gunmmin tapahtumien välissä, osa taas on niille vaihtoehtoisia. Tarinoita on julkaistu Ultra Jump -lehdessä, mutta tietääkseni niistä ei ole vielä julkaistu kokelmakirjaa.

Gallyn suulla Kishiro kertoo meille, että ihminen voi valita, miksi haluaa tulla, ja jos vain tahtoo tarpeeksi, hän voi kasvaa tuohon valitsemaansa rooliin. Hän myös muistuttaa meitä, että ihmisen arvo mitataan sillä, montaako muuta elämää hänen elämänsä koskettaa ja kuinka moni noista elämistä on parempi hänen kosketuksensa jälkeen. Yukito Kishiro saakoon tunnustuksemme molemmissa asioissa: hän halusi tunnustetuksi manga-taiteilijaksi ja on nyt sellainen. Ja ainakin minun elämäni on hieman parempi Gallyn teräksisen käden hipaisun jälkeen. ●

KYSY!

Pauli Ruonala vastaa

SARJAINFON KYSYMYS- JA VASTAUSPALSTALLE SAA LÄHETTÄÄ KYSYMYKSIÄ JA KOMMENTTEJA. LÄHETÄ VIESTISI SUORAAN PÄÄTOIMITTAJALLE SÄHKÖPOSTITSE sarjainfo@kaapeli.fi TAI ETANAPOSTITSE KIVI LARMOLA, ITÄLAHDENKATU 4, 00210 HELSINKI.

Onko Steve Purcellin Sam & Max sarjakuvia saatavana Suomessa? En ole löytänyt mistään kaupasta! USA:sta saisi, mutta ne postimaksut...

Max the Rabbit, Lappeenranta

Lehti-Fennica ilmoittaa että Sam & Max-sarjakuvalehteä on vaikea saada mistään Suomessa. Sarjasta on koottu yksi albumi, jota voi kysyä Lehti-Fennicasta.

Miksi Friikkilän veljeksi ei ole läheskään kaikkia julkaistu suomeksi, kun se on niin tavattoman hyvä?

Miksi suomeksi ei ole julkaistu enemmän underground-sarjakuvia esim. Crumb? Nyt joudun tilaamaan niitä Amerikasta asti.

Jake, Helsinki

P.S. Todella hieno idea tämä KYSY palsta sarjakuvista! Onkohan se ensimmäinen laatuaan?

© GILBERT SHELTON

Se, että sarja on hyvä ei välttämättä merkitse sitä että sitä julkaistaisiin suomeksi, eikä sitä, että sarja saisi lukijoita Suomessa - valitettavasti. Gilbert Sheltonin The Fabulous Furry Freak Brothers -sarjaa on julkaistu suomeksi seuraavasti:

Jymy-lehti 3/1975 (nimellä Turmiolan Tommi)

Tapiiri-lehden 1984 ja 1985 numeroissa oli kaikissa vähintään yksi Friikkilä-sivu. Pitempiä tarinoita numeroissa 1/1984, 3/1984, 3/1985.

Albumijulkaisut:

Nuo maanmainiot mahdollottomat Friikkilän pojat (ja Läski-Freddyn kissa!) palaavat takaisin luontoon ja muita tarinoita (kannessa lukee Friikkilän pojat: Takaisin luontoon). Tapiiri-albumi 2 1984

Friikkilän pojat Mexicossa! Jalava 1988

Friikkilän veljekset: Idiootit ulkomailla 1 & 2. Semic Press 1991

Läski-Freddyn Kissa 1. The Good Fellows 1994

Läski-Freddyn Kissa 2. The Good Fellows 1995

Läski-Freddyn Kissa 3. The Good Fellows 1997

P.S. Seura on vastannut perustamisestaan lähtien lukijain kysymyksiin sitä mukaa kun niitä on tullut. Kaikkia kysymyksiä ei paineta lehteen.

Minulla on Lee Falk-aiheisia kysymyksiä:

Kysymys 1. Milloin Lee Falk on OI-KEASTI syntynyt? Vuonna 1905, 1911 vai 1915? Lähteissä näkyy ristiriitaisia tietoja ja selkeää vastausta ei saa Mustanaamio-lehdeltäkään, joka rakentaa Falkin ympärille salaperäisyyttä ilmeisesti tämän omasta pyynnöstä.

Kysymys 2. Mikä on Mustiksen nykyisen päivälehtisarjan tussajaan Williamsin etunimi? Milloin kaveri on syntynyt ja mitä hän on tehnyt aiemmin?

Kysymys 3. Milloin Mustiksen nykyisen sunnuntaisarjan tussaja Fred Fredericks on syntynyt? Piirtääkö hän enää Taika-Jimiä?

Kysymys 4. Eikö Lee Falkia hävetä, kun hän on päästänyt sarjansa niin huonoon kuntoon?

Semichän ei julkaise enää Mustiksen lehtiversiota eikä Apu Taika-Jimin lehtiversiota.

Samps Kuukasjärvi, Jyväskylä

1. Eräs Mustisharrastaja on laskenut matemaattisesti että useimmiten mainittu syntymävuosi on 1912. Lee Falk lienee viimeinen 30-luvulla aloittaneista suurista sarjakuvantekijöistä joka toimii vielä alalla. Kuulostaa ikinuorelta herralta joka ei pidä siitä että häntä muistutetaan siitä miten vanha hän oikein on... Mystiikkaa Falk luo ammatikseen, ilman muiden apua. Hän kirjoitti ensimmäisen elämäkertansa syndikaatin esitteeseen 1934 Taika-Jim-stripin alkaessa. Siinä sanottiin hänen matkustelleen ympäri maailmaa ja tapailleen kaikkia kuuluisia taikureita. Todellisuudessa hän oli käynyt silloin vain kahdesa Yhdysvaltojen osavaltiossa.

2. Mustanaamion piirtäjä Sy Barry siirtyi eläkkeelle 1994 ja tilalle tulivat herrat George Olesen ja Keith Williams, joista ei netin kautta löytynyt mitään tarkempia tietoja. George Olesen toimi aikaisemmin Sy Barryn apulaisena. 1994-95 sarjassa ei ollut ollenkaan piirtäjän nimeä, tänä aikana sarjan taso putosi olennaisesti. Katso nettisivua

<http://members.aol.com/TGoldberg/phantom.txt>

3. Fred Fredericks syntyi 9.8.1929 Atlantic Cityssä New Jerseyssä. Hän teki 50-luvulla historiallisia sarjakuvia ja sitten töitä sarjakuvalehtiin. Taika-Jimin piirtäjä hänestä tuli Phil Davisin kuoltua 1964. Hän piirtää sarjaa edelleen.

4. Katso kohtaa 2. Aina kun sarjakuvasyndikaatti joutuu vaihtamaan piir-

täjää, taso laskee - hyvin harvoin nousee. Mustanaamio-lehti käyttää vain ruotsalaisten tuottamia sarjoja siksi että 1) uusia päivälehtitarinoita tuotetaan vain 4-6 vuodessa ja 2) päivälehtistrippi on tarkoitettu sekä lasten että aikuisten luettavaksi. Mustanaamio-lehden lukijakunta taas koostuu teini-ikäisistä ja aikuisista. Ruotsalaiset aikovat julkaista strippisarjat vuoden lopussa omana albuminaan. (Bild & Bubbla 2/1995 mukaan).

Kysyisin, että ketkä oikein piirtää Korkeajännitys korkkariin sarjoja? Kiit-ti!

Toivoo: Hemppapemppa, Turku

Korkeajännitys-lehden käsikirjoitukset tehdään osin Englannissa ja piirretään tilaustyönä Italiassa tai Espanjassa. Piirtäjien nimiä tunnetaan vain satunnaisesti. Joskus jonkun tunnetun tekijän töitä luetteloitaessa löytyy Korkkariin tehty nuoruudentyö. Esim. Hugo Prattin töitä on julkaistu seuraavissa Korkkareissa:

22/1960 Battler Britton ja kulta-kuorma

2/1963 Luutnantin painajainen

8/1966 Kohtalokas erehdys

1. Mistä löytäisin Jim Davisin piirtämiä Orson-sarja-kuvia? Niitä ei tunnu löytyvän mistään. Suurin osa ihmisistä ei edes tunne Orsonia.

2. Julkaistaanko Asterixia enää Suomessa, ja jos julkaistaan, mistäköhän niitä voisi ostaa?

Hansu, Turku

1. Jim Davisin päivälehtistrippi Orson alkoi maaliskuussa 1986. Suomeksi on julkaistu seuraavat kokoelmat:

Orson - täältä tullaan. Sanomaprint 1988. Ensimmäisiä sarjoja.

Orson korjaa sadon. Tähtipokkarit 5. Sanomaprint 1991. Sarjoja vuodelta 1987.

Orson - Kuin sika pellossa. Tähtipokkarit 11. Sanomaprint 1992. Sarjoja vuodelta 1988.

Orson-possu seikkaili Karvinen-lehdessä.

2. Kyllä julkaistaan, tosin Albert Uderzo on tehnyt uusia hyvin harvoin. Albumeja saa kaikista hyvinvarustetuista R-kioskeista.

Elou Suuri Sarjis Guru!!!

Minkä kokoselle paprulle sarjistö-

hertäjät rustaa niit viivojansa siis A4, A3 tai mille?

Daidelija Durust

Mukailen Sarjainfon 2/1997 vastausta: Ota niin iso paperi että kuva mahtuu sille ja vielä riittävä tyhjä tila kuvan reunoille. Sarjakuvan painamisen kannalta paperin tai alkuperäispiirroksen koko ei ole olennainen, piirroksen leveys/korkeussuhde on tärkeä. Usein alkuperäistä piirrosta pienennetään 30% painettaessa. Jotkut piirtävät sarjakuvansa julkaisukokoon. Toinen ei voi sanoa mikä on sinulle sopiva alkuperäiskoko, se on kokeiltava itse. Joskus se selviää vasta sitten kun näkee sarjansa lehdessä painettuna. Tässä auttaa jos on käytettävissä hyvä pienentävä kopiokone.

Olen jo pitempään metsästännyt

Moebiuksen INCAL-sarjan kakkoskappaleta, ensimmäinenhän julkaistiin suomeksi Jalavan toimesta 1991 nimeltä Musta Incal. Tietääkseni kakkososa jäi julkaisematta, ja soitin Jalavaan, mistä ilmoitettiin, ettei sitä koskaan tulla julkaisemaankaan.

Olisiko sinulla muuta tietoa, tai esim osoitetta (www) mistä kyseisen sarjan (kokonaisuudessaan mieluummin) voisi tilata esim. englanniksi?

M. Kallio, Oulu

Jean "Moebius" Giraudin ja Alexandro Jodorowskyn 6-osainen Incal-sarja ilmestyi vuosina 1980-88. Amerikkalainen Epic julkaisi sarjan vuonna 1988 kolmena albumina nimeltä The Incal 1, 2 & 3. Lehti-Fennica ilmoittaa että albumeja ei tällä hetkellä ole kustantajalta saatavana. Moebiuksen sarjoja julkaisee Amerikassa tällä hetkellä Dark Horse, jonka nettiosoite on:

<http://www.dhorse.com/>

Nettikauppoja löytyy esim. näin:
Mene osoitteeseen:

<http://aaa.wraithspace.com>

ja valitse sisällyslueettelosta kohta "Shops + sales". Saat luettelon jossa on parisataa nettiosoitetta. Valitse niistä. En osaa suositella mitään näistä - valittavasti..

1. *Voisitko luetella joitakin "laadukkaita" suomenkielisiä sarjakuvan tekemiseen liittyviä oppaita? Minulla on jo "Piirrä Sarjakuvaa"*

2. *Jos teen mustavalkoisen sarjakuvan julkaistavaksi, pitääkö tekstaus ja mustat kohdat (varjostukset jne...) tehdä erilliselle paprulle?*

3. *Minua kiinnostaa tietää, miten omakustannetaan omia sarjakuvia?*

Veksu, Pori

1. Jukka Murtosaari vastaa: Suomaksi on julkaistu hyvin vähän kirjoja joissa käsitellään nimenomaan sarjakuvien piirtämistä. Sinulla onkin jo alan perusteos: Keijo Ahlqvist - Ari Kutila: Piirrä sarjakuvaa! (Kustantaja Kemin kulttuurilautakunta 1988. 70 sivua).

Scott McCloud: Sarjakuva-näkömätön taide. Kustantaja Good Fellows Oy 1994. Teos opettaa sarjakuvakerrontaa.

Wallun CD-rom Mikrokivikausi 1 (alotsikko Näin teet sarjakuvia) sisältää jakson jossa Wallu näyttää miten hän tekee sarjakuviaan.

Sarjakuvaseuran nettisivuilla

<http://www.kaapeli.fi/~sarjaks>

Nettiakatemiassa kerrotaan perusasioita sarjakuvan piirtämisestä.

Kirjastosta voit hakea graafisen alan tietokirjoja, joissa kerrotaan työmenetelmistä, työvälineistä, paperista ja painotekniikasta:

Paavo Virusmäki (toim): Graafinen tietokirja. Kustantaja WSOY 1960.

Bohman-Hallberg: Graafinen suunnittelu. Gummerus 1988.

Alastair Campbell: Graafisen suunnittelijan opas. WSOY 1986.

Mikään teoksista ei ole täydellinen, yhdessä ne antavat kattavan kuvan alasta. Sarjakuvaa teoksissa ei mainita, mutta tietoa voi ja pitää soveltaa. Kokeile kaikkia kuvattuja työtapoja. Itseopiskelu on välttämätöntä.

Taiteilijoille tarkoitetuissa piirustusoppaissa on hyvin vähän sellaista mitä voisi soveltaa sarjakuvaan. Taiteilijat eivät juuri käytä tussiteräpiirustusta, eivätkä käytä graafisen alan ammattilaisetkaan. He käyttävät tietokonetta.

Taidetarvikeliikkeistä voi löytyä tarvikevalmistajien julkaisemia pikku oppaita tyyliin "Miten käytän vesivärejä", "Miten käytän tussikyniä".

Lopuksi Murtsi kehottaa kaikkia lukijoita pyytämään kustantajilta hyviä piirtämisoppaita.

2. Ei. 3. Katso edellistä Sarjainfoa.
-Kivi Larmola

Terve!

Aion saada sarjakuvakirjani julkaistua, ja tällä kertaa omakustanne-meininki ei tule kysymykseen. Olen yrittänyt löytää suomalaisten sarjakuvajulkaisijoiden yhteystietoja, (mieluiten nettiosoite) mutta jostain syystä ei löydy mistään. Voitko auttaa? Kiitos!

Jukka Pylväs, Tampere

Tässä joidenkin kustantajien sähköpostiosoitteita:

Like
likekustannus@dlc.fi

WSOY
wernetti@hki.wsoy.fi

Helsinki Media
riku.perala@helsinkimedia.fi

Egmont kustannus (entinen Semic)
palaute@egmont-kustannus.fi

Kustannus Jalava
jalava@cultnet.fi

Kemin Sarjakuvakeskus
heikki.porkola@kemi.fi

Banana Press
banana.press@pahka.pp.fi

Osuuskunta Käyttökuv
tarmo@tapekoi.pp.fi

Tahtoisin kovasti saada hyppysiini 80-luvun Ryhmä X-lehtiä. Onko olemassa suomalaista osto-myynti nettisivua sarjakuville tai jotain muuta reittiä toiveeni täyttämiseksi?

Divarit imuroitu, Lounais-Suomi

Ei ole. Sen sijaan voit koettaa kirjoittaa viestin sarjakuva-aiheisiin keskusteluryhmiin. Osoitteessa

<http://www.keltainenporssi.fi>

on Keltainen pörssi-lehden verkkoversio, jossa voit ilmoittaa ilmaiseksi.

Voisitko ystävällisesti selvittää tällaisen elintärkeän asian? Tahtoisin -syistä jotka jääköön kätköön - tietää mikä mahtaa olla Ville Vallattoman koiran nimi alkukielellä. Eli Rekku englanniksi?

Tositarkoituksella, Helsinki

Ruff. Hank Ketchamin Dennis the Menace-sarjakuvan päähenkilöt ovat: Ville Vallaton (Dennis Mitchell), Rekku (Ruff), Yrjö Karjunen (George Wilson), Tytti (Margaret Wade). Katso myös sarjan levitysyhtiön kotisivua

www.kingfeatures.com/comics/dennis

Olen kovasti ihastunut Joakim Piriseen ja haluaisin tietää mikä on hänen uusin julkaisunsa ja onko kokoelma-albumia Kvarteret Kniven suomennettu?

Lizzu

© JOAKIM PIRINEN

Joakim Pirisen tuotannosta on Ruotsissa koottu seuraavat albumit joista osa on suomennettu:

Välkommen till sandlådan, Tago 1983. Suomalainen laitos: Pirinen ja myrsky hiekkalaatikossa, julk. Suuri Kurpitsa 1986

Socker-Conny, Tago 1985. Suom. laitos: Sokeri-Sakari, Jalava 1987

Gas, Tago 1987. Suom. laitos: Kaasua komisario Likanen, Jalava 1988

Kvarteret Kniven, Tago 1989

Split vision, Tago 1995

Lisäksi Tago on julkaissut seuraavat Pirisen teokset jotka eivät sisällä sarjakuvaa:

Den sjunde björnen, 1992, suom. lyhennetty laitos Söin kaikki Venäjän värit, Suuri kurpitsa 1994.

Familjen Bra och andra relationer, 1993.

Joitakin Kvarteret Kniven-teoksesta löytyviä sarjoja on julkaistu Suuressa Kurpitsassa. Pirinen tekee tällä hetkellä Galago-lehteen Beppo-sarjaa ja Dagens Nyheteriin karhusarjoja.

Kuuntelin Radio Mafiasa 1.6.1998 kun siellä haastateltiin pastori Jaakko Heinimäkeä. Hän sanoi mm. että ainoa hänen löytämänsä esimerkki yhteisöstä, jossa ei ole kirkkoa, on Ankkalinnana. Muistelen kuitenkin jossakin kirjassaan nähneeni sarjan, jossa Aku ja Roope seikkailivat kirkossa. Toisessa sarjassa esiintyi papin pukua kantava myyrä. Tästä on kyllä aikaa, joten muistikuvani ovat vähän hämäriä. Mitä mieltä asiantuntijat ovat?

Epäuskovainen

Kyllä Ankkalinnassa on kirkko, useampiakin. Komein esiintyi Carl Barksin sarjassa 'Roope-setä ja kirkontornin huilunsoittaja' (The Phantom of Notre Duck, US 60), julkaistu kirjassa Minä, Roope-setä ja Aku Ankassa 43-45/1968 ja 27-29/1986. Joissakin kaupunkinäkymissä näkyy amerikkalaisen pikkukaupungin tyypillinen puinen kirkkoraken-

nus. Satumetsässä, jossa Pikku Paha Hukka asuu, on kirkko jossa asuu kirkonrottia, ks. Aku Ankka 2/1953. Papina toimiva myyrä on munkki Tuck kokiollan piirroselokuvan Robin Hood (vuodelta 1973) sarjakuvaversiosta. Häntä emme voi huomioda, koska elokuva ei tapahdu Ankkalinnassa.

Todetessaan, että Ankkalinnassa ei ole kirkkoa, puhuja varmaan tarkoitti kirkkoa instituutiona. Ankkalinnassa ei ole laitosta joka auttaisi asukkaita henkisissä asioissa ja asettaisi moraalisia normeja. Tässä suhteessa Ankkalinnassa on muiden saduissa kuvattujen yhteisöjen kaltainen. Osaisiko joku asiaa tutkinut lukijamme sanoa, mistä tämä jottuu?

Jon Gisle on tehnyt seuraavia huomioita Ankkalinnan asukkaiden uskonnosta: Sudenpentujen käsikirja on Ankkalinnassa lähinnä sitä, mitä hengellisesti teokselta odotetaan. Siitä löytyy vastaukset kaikkiin elämän ongelmiin, se sisältää Oikeaa Tietoa, ja se on erehdyttömän, siinä määrin että sitä voidaan pitää korkeamman olennon eräänä ilmentymänä. Toinen ilmentymä on Sudenpentujen virallinen vainukoira, joka esitetään ideaalihahmona ja ihanteena, jota kohti ihmiset voivat pyrkiä mutta eivät saavuta. Ankkalinnan partioliike on kuin esoteerinen uskonlahko, jossa on mysteeriuskonnon piirteitä. Sen jäseniä kuvataan osallistumassa salaisiin menoihin ja myöntämässä toisilleen kunnianosoituksia. (Teoksessa Donaldismen, Norja 1973, ruotsinkielinen laitos Ankismen ilm. 1976)

Edellisessä Sarjainfossa kyseltiin pääkaupunkiseudulla olevia hyviä sarjakuvakauppoja. Tamperelainen Kuku-nor avaa joulukuussa sivuliikkeen Tennispalatsiin. Liikkeen valikoimissa tulee olemaan myös sarjakuvia, tosin pääpaino on elokuva- ja oheiskamassa. ○

© WALT DISNEY CORPORATION

Uutisruutu

koonnut Harri Röpötti

Pitkäikäinen vaihtoehtosarjakuvan lipunkannattaja Suuri Kurpitsa lakkaa ilmestymästä. Seuraava vuosialbumi jää viimeiseksi. Lopun kunniaksi mukana on väriosoitus, jossa on Kati Kovácsin, Katja Tukiainen ja Kivi Larmolan sarjoja. Yhdistys jatkaa edelleen eri taiteilijoiden yksittäisten albumien julkaisemista.

Sarjakuvaseuran ruotsalaisella vastineella Seriefrämjandetilla ei mene kovin hyvin. Viime vuoden toimintakertomuksessa valitellaan, että Bild & Bubblan ohella myös vuosikokous myöhästyi pahasti, yhdistyksen talous oli huonolla tolalla eikä jäsenmäärä kasvanut. Seriefrämjandet turvautui vuonna 1997 jopa pyytämään jäseniltään lahjoituksia, joita kertyi 14 409 kruunua (noin 9000mk). Tänä vuonna talous on kuulemma hieman kohentunut ja Bild & Bubblakin ilmestynyt säännöllisemmin. Silti lahjoitusten kerääminen jäseniltä jatkuu. Seriefrämjandetin jäsenmäärä oli huipussaan 15 vuotta sitten 1648 kappaletta. Vuosikertomus ei kerro nykyistä jäsenmäärää, mutta taseen mukaan jäsenmaksuista kertyi viime vuonna 110 278 kruunua. Kun jäsenmaksu oli 195 kruunua, voi laskea, että yhdistyksessä oli noin 565,5 jäsentä. Suomen sarjakuvaseuralalla ei ole juuri enempää jäseniä, mutta toiminta on ollut vilkasta ja siksi talouskin suhteellisen hyvässä kunnossa. Ja Sarjainfon ilmestymisen mukaanhan voi tunnetusti vaikka tarkistaa kellonsa.

Rune Andreassonin Maailman Vahvin Nalle, alkuperäiseltä nimeltään Bamse, on saanut kotimaassaan Ruotsissa oman museon. Viime kesänä avattu kaikkien faniien pyhiinvaelluskohde sijaitsee Höganäsissa.

Jatkuu s. 72